No. 1123 Zaterdag 1 Juli 1905. 22ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonuement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

VERSLAG,

omtrent de bevloeiingswerken in Algerie, opgemaakt door den Inspecteur van den Landbouw in Algerie voor de regeering van den Oranje-Vrijstaat.

Aan het bovengenoemd Verslag, dat als *Bijvoegsel bij de Curaçaosche Courant* van vrijdag 23 Juni jl. gevoegd is, ontleenen wij het volgende:

De regenval in Algerië is gelijk aan dien van den Oranje-Vrijstaat: op een jaargetijde meer of minder regenachtig naar gelang de streek, volgt een droog jaargetijde, zonder den minsten regenval van nut voor den landbouw. Ook het waterverval in de rivieren is hetzelfde; de rivieren, die, gedurende het regen-seizoen ontzaglijke hoeveelheden water bevatten, zijn droog of zoo goed als doog gedurende den zomer. Vandaar de noodzakelijkheid om het regen water te beheeren, met het oog op een betere verdeeling ter wille van de behoeften van den landbouw.

In Algerië heeft men versperrings-reservoirs (barrages reservoirs) op de rivieren vervaardigd: het in den winter gewassen water wordt ingezameld, met het oog op de bevloeiing der bebouwde gronden en de voeding der bevolkings-centra.

Deze versperringen (barrages) heeft men met groote kosten gebouwd, doch zij hebben niet altijd voldaan aan de verwachtingen. Doorbraken zijn somtijds voorgekomen en boven d'en heeft de verzanding bij eenige dezer werken snel het bevattings-vermogen verminderd. Men verkiest dan ook meestal door eenvoudige afleidings-versperringen (barrages de dérivation) van het rivierwater gebruik te maken, dat gedurende den zomer een opbrengst van eenige beteekenis geeft.

Ik geloof, dat het alleen nuttig is de werken te beschrijven, welke de landbouwers zelven met hun eigen middelen oprichten, ten einde zich een betere verdeeling van het regenwater te verschaffen.

In de kloven, waarlangs het regenwater naar zee stroomt, in den vorm van wilde bergstroomen, bouwt men van afstand tot afstand versperringen (barrages en cavaliers), met droge steenen of zelfs eenvoudig door middel van aardkluiten van den dwergpalm of van gras, welke men bij het wieden uitrukt. Het water hoopt daarboven op gras, zand, steenen, aarde, slijk, en de bodem van de kloof wordt aldus langzamerhand verhoogd en gedeeltelijk genivelleerd.

Men kan deze versperringen ook vervaardigen door middel van stokken of palen van wilgen of kweepeeren-boomen, van wortelstokken, bamboes of riet, dwars over het ravijnbed geplant. In den herfst hoopt men stroomopwaarts droog gras op, waartegen het water andere plantaardige overblijfselen en aarde aanbrengt: het volgende jaar verbreedt men de versperring door aan beide zijden nieuwe stokken of nieuwe bossen riet te planten.

Indien deze werken over de geheele lengte van de kloof uitgevoerd zijn, b. v. om elke 50 Meter, of op grooteren afstand, naar gelang der helling van het terrein en voortgaande, beginnende onder aan de kloof om op te klimmen tot haar oorsprong, bereikt men ten slotte, dat de verlaging opgevuld wordt, terwijl men haar voorziet van plantaardige aarde, geschikt voor bebouwing.

Deze werken kunnen altijd met goed gevolg uitgevoerd worden, wanneer de algemeene helling van de kloof 1 centimeter per meter niet overschrijdt. Dank zij dit systeem, verliest het regenwater zijn woest en verwoestend karakter: de aarde, tegengehouden door de opeenvolgende versperringen, vormt een ware spons, die het regenwater opslorpt, naarmate het valt. Aan de oppervlakte ziet men het water niet meer vlieten; maar het water, door de aarde teruggehouden, doet stroomafwaarts bronnen geboren worden, die gelijkmatig water opleveren, bruikbaar voor de verschillende behoeften van den landbouw. Zoodoende verkrijgt men niet alleen vruchtbare tereinen, maar schept men bovendien gelijktijdig watervoorraden, beschikbaar gedurende den zomer.

Het is misschien nuttig te wijzen op een zeer aanbevelenswaardige handelwijze onder de kolonisten, ten einde het regenwater op de hellende terreinen beter te benutten. Wanneer de regens komen, zullen deze, tengevolge van hun kracht en van de helling van het terrein neiging hebben om over de oppervlakte te stroomen, zonder in den bodem door te dringen, en de kloven opzoeken, waarlangs zij wegloopen, zonder van nut te zijn voor den landbouw: men graaft dan ook in de glooiende terreinen dwars over de helling slooten, onderling evenwijdig en precies even hoog.

Deze horizontale slooten worden gegraven op een diepte van minstens 0.40 M: het uitgegravene, dat aan den lageren kant wordt opgeworpen doet de diepte toenemen. Deze slooten worden gegraven op afstanden onderling van 15 tot 20 meter. Het regenwater wordt opgehouden door de slooten, die al het water ontvangen, hetwelk stroomt van de strook grond die boven hen is gelegen. Dit water dringt gelijktijdig in den grond, terzelfder tijd, dat de organische stoffen, die vroeger door het water werden medegevoerd, zich in de slooten verzamelen. Groote hoeveelheden water worden zoodoende in den ondergrond verzameld en komen aan de planten te stade gedurende het droge jaargetijde.

Op de hoogvlakten bestaan natuurlijke inzinkingen, waarvan de bodem gevormd wordt door ondoordringbaar, slijkachtig bezinksel en die bekend staan onder den naam „redirs". Deze „redirs" zijn ware open regenbakken in de open lucht, waarin het in den winter gevallen water gedurende een deel van den zomer bewaard blijft en waarin het water zich verzamelt, dat de zeldzame onweders gedurende den zomer opleveren. Deze reservoirs dienen tot drenking der kudden, maar zij zijn te dun gezaaid; bijgevolg zijn belangrijke uitgestrektheden weide ontoegankelijk voor de kudden, bij gebrek aan water om ze te drenken. Men heeft dan ook getracht kunstmatige „redirs" te scheppen, waardoor de kudden zich zouden kunnen wagen in streken, die nu, ten minste gedurende den zomer, noodzakelijkerwijze verlaten zijn.

De Heeren Pomel, directeur der geologische kaart van Algerië en Pouyanne, hoofd-ingenieur der mijnen, hebben de voorwaarden bestudeerd, waarop deze kunstmatige reservoirs kunnen worden gesticht. Daar volgens hunne studie de dagelijksche verdamping omstreeks 8 millimeter bedraagt, zouden de zes maanden dat de zomer duurt een schijf van 1.44 meter water doen verdwijnen.

Ingevolge studies, die voornamelijk gericht waren op de geologische samenstelling der Dayet Selmana (Algiërs) heeft de Heer Pouyanne de mogelijkheid ingezien den bodem uit te graven tot op een diepte van 2.50 tot 3 meter, ten einde genoegzaam waderdichte kommen te verkrijgen.

De weggegraven aarde zou kunnen gebruikt worden om stroomafwaarts van het bekken een versperring (barage) van 1.50 tot 2 meter hoogte te verkrijgen Men verkreeg aldus een reservoir van 4 meter diepte, dat, na verdamping, nog 2,50 meter water aan het einde van het warme jaargetijde zou bevatten, dat is 2500 liter per vierkante meter uitgegraven oppervlakte.

Talrijke en zeer ernstige tegenwer-

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

'n Maand of wat geleden las ik in een der Surinaamsche kranten staaltjes van dierenmishandeling, die inderdaad de spuigaten uitliepen. De tendenz van dat geschrijf was 'n vereeniging in 't leven te roepen, die door belooningen en boeten zou trachten, 'n meer dierwaardig bestaan aan de mishandelde surinaamsche vier- en tweepooters te bezorgen.

Of 't gelukt is, weet ik niet. Wel weet ik, dat werkende leden van zoo'n vereeniging hier op St. Eustatius hun handen vol werk en in 'n minimum van tijd hun notiteboekje vol bekeuringen zouden hebben.

Bewijzen?

All right! Maar laat ik vooruit zeggen, dat 't slechts een opsomming van feiten zijn zal, simpele feiten, langdradig door hun eentonigheid, eentonig door hun langdradigheid, 'n soort van waschlijst, 'n soort van gemengde berichten onder rubriek: stadsnieuws, zoo iets van: „Heden viel de 9jarige A in de gracht, doch werd onmiddellijk gered door B, die zich daartoe gekleed te water begaf."

Ik roep de clementie in van mijn welwillende Ditjes en Datjes-lezers.

***

'n Kat had melk gesnoept. 't Vocht was nog niet in der maag angeland, of ze was al bij 'r nekvelletje gepakt en over glassqut getold. Glassqut is 'n inham in onzen cliff 120 voet loodrecht de diepte in.

Dat deze jongejuffrouw, 10 minuten ná dien salto mortale weer heel kalmpjes voor de keukedeur stond te miauwen is alleen 'n bewijs van de ongepermiteerde taaiheid van deez' dakhaas; Eustatiaansch geitenvleesch is daar nog niets bij.

Haar lotgenooten brengen 't er echter doorgaans zoo goed niet af. Dagen lang liggen ze daar beneden met gebroken pooten stervend te verhongeren.

***

'n Kip zat te vroeten in 'n land. Daar was pas gezaaid. Men vangt de kip, breekt gewoon een van 'r pooten en laat 't schreeuwende dier weer weghinkepinken.

***

'n Paar menschen hebben 't land aan mekaar, wat meer gebeurt. De een bezit wat paarden en wat vee, de ander denkt: ik zal je wel krijgen.

En wat doet dat onmensch?

In plaats van ze'n vijand 'n eerlijk pak slag te geven, gaat ie er 's nachts op uit, snijdt 'n oor af van een der paarden en verminkt met felle slagen van ze'n vlijmscherpen cutlass nog eenige koeien zoodat ze 's morgens moesten af gemaakt worden.

***

En dan die tobbers van ezels. Je moet die ruggetjes zien. Rauw vleesch ja dikwerf zwartbloederige wonden.

Maar daar kijkt men niet naar.

Kom nou, 't is immers maar 'n ezel.

'n Ouwe zak er op gesmeten en de vent springt er met ze'n onbehouwen body op. En dan klits klets ranselen maar, ofschoon 't beest bij elke beweging krimpt van de pijn.

En dan moet je hier die eeuwig 'tzelfde kijkende langooren zien stappen met vrachten op hun rug, waaronder ze bijna bezwijken.

'n Staartriem is noodig om dat boeltje in evenwicht te houden, maar leer is duur, en met 'n touwtje gaat 't ook wel.

En zoo zie je ezels bij tientallen hier langs den weg jagen met half doorgesneden staarten, bij elken stap dringt dat touw dieper in de schrijnende wond, en dat ziet natuurlijk zoo'n vent wel, maar wat zou 't? 't Is immers maar 'n ezel!

En dan dat ongemotiveerd beuken met stok en touw en bullepees. Dat 'n ezel nu en dan 'n oplawaai van noode heeft, natuurlijk; en dat zoo'n beest soms je bloed karnemelk kan doen worden, dat weet ik ook wel, maar toch......

Dan zie je soms voorbij mijn huisje van die kerels als boomen passeeren met gezichten en oogen zoo

pingen zijn gemaakt tegen de schepping van redirs, (inzinkingen) die onder die voorwaarden zouden zijn tot stand gebracht. De schapen zullen om van het water te drinken, genoodzaakt zijn er in te gaan staan en bijgevolg het water met hunne uitwerpselen bevuilen en er de kiemen in zaaien van besmettelijke ziekten.

Men heeft dan ook voorgesteld het water te bewaren, beschut voor de lucht en alle verontreiniging, door de kunstmatige inzinking met zand op te vullen. In dat geval blijft het water in het zand bewaard zonder merkbare verdamping en kan verzameld worden in voor dit doel gegraven putten. Echter bedraagt in dat geval de hoeveelheid water waarover men beschikt niet meer dan ongeveer het derde deel van de uitgegraven hoeveelheid.

Proeven tot het scheppen van kunstmatige inzinkingen heeft men op verschillende punten der hoogvlakten genomen: maar men heeft hen nog niet ver genoeg gevoerd, om het mogelijk te maken om er beslissende gevolgtrekkingen met betrekking tot de praktische voordeelen uit af te leiden, die men er van zou kunnen verwachten.

Een kleine opmerking aangaande de vertaling van 't woordje: *Crête*. Dat heet in het Bijvoegsel der *Cur. Courant: kom.* Wij willen graag aannemen, dat zulks een drukfout is en er *kam* bedoeld werd, zoo als elke dictionnaire aangeeft. Doch ook *kam* is het juiste woord niet; dat gebruikt men soms wel bij golven; maar bij een dijk spreekt men van de *kruin*, niet van de *kam*

DE VERSCHRIKKINGEN.

van een modernen zeeslag.

I.

In de Weener „Zeit" schetst een hooggeplaatst marine-officier het verloop van een modernen zeeslag, waaraan het volgende is ontleend:

„In een modernen zeeoorlog is vooral de leiding van een eskader zeer moeilijk geworden. De buitengewone draagkracht der kanonnen laat wel is waar een verspreiding van de vloot toe, waardoor het gevaar om getroffen te worden vermindert, doch bemoeilijkt gelijktijdig het overzicht en het geven van bevelen voor den commandeerenden admiraal. En bij na even moeilijk als het voor den admiraal is, den strijd te leiden, is het voor elken scheeps-commandant in overeenstemming met de plannen van den admiraal aan den strijd een werkzaam deel te nemen. De commandant staat gedurende den slag hoog boven het opperdek in een gepantserde „roef". Zijn staf bevindt zich bij hem en geeft zijn bevelen langs electrischen en telefonischen weg verder. Een officier houdt onafgebroken het admiraalschip in het oog, om de van daar komende signalen aan den commandant mee te deelen.

De slag begint. Van alle zijden komen projectielen aangefloten. Het meerendeel komt zonder schade aan te richten, sissend in zee terecht. Want op 4000 tot 5000 Meter afstand is een schip, zij het van nog zoo reusachtige afmetingen, een hoogst onzeker doelwit.

Het strijdende schip siddert tengevolge der geweldige detonaties van zijn eigen stukken geschut, waaraan de artilleristen in het zweet huns aanschijns zonder jas werken, tengevolge der door het warm worden der stukken, ontstane geweldige hitte. Langzamerhand komen de vijandelijke vloten naderbij. Het doelwit wordt zekerder. Granaten zaaien een hagel van ijzerstukken op het pantserdek. Waar een granaat inslaat, verspreidt zij dood en verderf.

Bij het nader bijkomen neemt nog een ander gevaar toe, n.l. van door een torpedo te worden getroffen. In den slag houden zich de torpedobooten achter de slagschepen hunner eigen vloot verborgen. Op het oogenblik, waarop de vijandelijke vloot dicht genoeg nabij is gekomen, schieten de torpedobooten met hun buitengewone snelheid van 20 en meer knopen te voorschijn, vuren hun t rpedo's af en gaan dan op de vlucht. Treft een torpedo zijn doel, dan is de uitwerking vreeselijk. De sterkste p intserplaten vallen uit elkaar als stroovlechtwerk; een hooge waterzuil schiet omhoog — en het trotsche schip is verdwenen.

Het inwendige der slagschepen is gedurende het gevecht een bijna nog ontzettender oord dan het aan de vijandelijke projectielen blootgestelde bovendek. De lieden boven zien tenminste het gevaar, weten wat komt opzetten en kunnen misschien op het kritieke oogenblik iets voor eigen redding doen. Doch de lieden, die beneden in de diepte werken, zien niets, werken slechts met de inspanning van al hun krachten, zonder te weten, wat het resultaat zal zijn, en zij verdrinken als de ratten in het ruim als voor hun schip het laatste uur geslagen is.

Bijzonder zwaar is de gewichtige dienst der stokers. Naakt tot op 't middel, werken zij, elkaar aflossend, aan de helle-vuren onder de ketels. Boven woedt de slag met z'n gedonder — hier in de diepte hoort men ternauwernood iets anders dan het diepe brommen der werkende reuzenmachines, waarbij vergeleken een sneltrein-locomotief klein kinderspel is. Uren lang gaat het werk zoo voort. Plotseling doet iets het schip daveren. Een oogenblik van bange spanning. Dan valt het vuur uit de ketels, stoomend water verbrandt de arme verdrinkende lieden in de ketelruimte, de machines kreunen voor het laatst — dan gaat het de diepte in, en geen enkel man, die zich onder dek bevond, heeft ook slechts de gerigste kans zich uit de draaikolken te redden, welke het werk der menschenhand verslinden."

Wallace beschrijft in zijn roman „Ben Hur, a tale of the Christ", een zeeslag tusschen Romeinsche en roover-drieriemers en geeft een kijkje van het inwendige van een drieriemer, in welks ruim de galeislaven amphiteatersgewijs in rijen achter elkaar gezeten, of staande, rhytmisch op de maat van den maatgever, hun riemen bedienen. Zonder iets te zien van hetgeen boven gedurende het gevecht voorviel, gingen zij met hun schip te gronde. Al zijn de officieren en minderen onder het dek, de machinisten en stokers van een modern oorlogschip, niet aan hun plaats geklonken, gelijk de galeislaven der Romeinen aan de lange riemen van 'n drieriemer, hun toestand bij den ondergang van een modernen oorlogsbodem is in zijn verschrikkingen niet te vergelijken met die arme drommels der Oudheid.

II.

Hoe het Russische linieschip „Borodino" verging.

Een Russisch officier van de „Borodino" beschrijft den ondergang van dit schip als volgt:

In het begin van den slag kwam admiraal Rodjestvensky aan boord van de „Borodino" en leidde van de brug af, het gevecht. Om drie uur, openden de „Skisjima" met de „Foedzji" samen het vuur op ons met alle kanonnen en bijna dadelijk daarna raakte een projectiel de barbette — 'n soort overdekking voor scheepskanonnen — en de schok maakte elk onzer daarbinnen bewusteloos. De barbette was gevuld met rook, en ik zocht een heenkomen, maar op het dek daalde een regen van projectielen neer. Toen de rook weg was getrokken, ging ik met de mannen de barbette weer binnen, maar ik had net tijd gehad om twee schoten te lossen, toen twee projectielen, een van elk van onze beide tegenstanders, ons tegelijkertijd troffen en de twee twaalfduimskanonnen onbruikbaar maakten, de barbette vernielden en achttien officieren en manschappen doodden. Ik kroop op al le vier naar het dek en von i mijn weg naar een van de zes-duimskanonnen, dat omringd was door dooden en gewonden. Hier bleef ik een uur, in welken tijd de „Borodino" een slachtbank werd. De kajuiten lagen vol gewonden. Bijna alle hijschtoestellen voor de ammunitie waren vernield, zoodat de granaten van hand tot hand moesten gaan.

Een granaat trof de schroef aan bakboord en een volgende maakte het stuurrad onklaar. Onze seinmast werd weggeschoten en op dat oogenblik vertelde een kwartiermeester mij, te midden van de paniek aan boord, dat de admiraal gewond was en met een torpedojager naar een ander schip werd gebracht. Ik zag den torpedojager vertrekken; en terwijl hij van boord stak, daalde een hagel van kleine projectielen om hem neer, gelukkig zonder hem te raken. Het was nu vier uur en de „Borodino" zonk aan de voorsteven, want zij was verscheidene malen in den romp getroffen en er was geen hoop, om haar te behouden. De Japansche schepen, die er in geslaagd waren onze formatie te breken, kwamen dichter opzetten en richtten elk beschikbaar kanon op ons. Onze gevechtsmarsen waren overal een mikpunt, en niet een van de mannen die daarin geposteerd waren, had het er blijkbaar levend afgebracht. Ik bood mij vrijwillig aan om met een paar mannen naar boven te gaan en, wat ik daar, te midden van een verschrikkelijken slag zag was zoo ijzingwekkend, dat ik er door vervolgd ben en sedert dien niet heb kunnen slapen. De mannen in de marsen waren letterlijk in stukken gehakt door het nauwkeurige vuur van de Japanners en de machinekanonnen waren hopeloos vernield.

Er brak nu aan verschillende plaatsen brand aan boord uit en dat vermeerderde de verschrikkingen op het vreeselijk geteisterde schip. De alarmklok werd geluid, maar er waren zoovele dooden en gewonden en de neervallende projectielen maakten het zoo moeielijk om iets uit te richten, dat er geen kans was om de vlammen te dooven. Wij besloten dan uit de linie te gaan, vechtende tot 't laatst. Wij zwenkten in westelijke richting, daar ons stuurtoestel middelerwijl hersteld was, maar ten minste acht Japansche schepen omsingelden ons en bombardeerden ons van alle kanten.

Onze kanonnen vooruit waren nutteloos, maar wij deden goed werk met onze achterste stukken van twaalf duim en met de kanonnen van zes duim die nog bruikbaar waren, ofschoon de bediening tot de helft geslonken was. De „Borodino" zonk dieper en dieper, een prachtige schijf voor de overmacht van den vijand, maar wij vochten wanhopig, ofschoon zonder hoop.

Tegen den avond na een langen middag van de verschrikkelijkste uitputting, gedurende welken tijd wij niets te eten of te drinken hadden gehad en nadat wij ten volle 400 man aan dooden en gewonden hadden verloren, zagen wij twee Japansche torpedojagers op ons afkomen. Een ervan brachten wij tot zinken met een goed gericht schot uit een zesduimskanon, maar de andere kwam veilig vooruit en streek ongedeerd langs onzen boeg. De torpedo miste het doel. De eerste machinist kwam ons nu zeggen dat de brand zich uitgebreid had en dat het hem onmogelijk was zijne menschen langer beneden te houden. Een oogenblik later werd het personeel van de machinekamer door de vlammen op het dek gejaagd,

Wij verwachten elk oogenblik de lucht in te vliegen, en bereidden ons voor op het onvermijdelijke, toen een heele flotielje torpedobooten aan kwam zetten, en in vijf minuten tijds was het toen uit.

De ontploffing die volgde, deed 't schip omslaan en ik voelde dat ik naar den kelder ging. Toen ik boven kwam, werd ik in mijn rug getroffen door een stuk wrakhout, maar de bemanning van een van de torpedojagers nam mij op met veertig anderen van de „Borodino" en voerde ons naar de „Kasoega". Van daar gingen wij naar den wal.

---

dom zoo ongepermiteerd oliedom, dat je er raar van om je hart van wordt.

En die bonken vleesch klemmen tusschen hun luie domme beenen 'n armzalig ezeltje. En of die stumperd al ze'n uiterste best doet, — regelmatig als 'n uurwerk beukt 'n stuk hout er maar op los, op kop en schoft en ribben.

En als je dan zoo'n zwamneus vraagt, waarom je ze'n beest toch zoo ranselt, dan grijnst ie en verdraait ze'n oogen, zoodat de olie er bijna uitdruipt, en begint expres fortissimo te beuken.

't Is immers maar 'n ezel!

* *
*

Laatst ree er 'n kar naar de bay om cargo te halen. Eén paard met 2 ezels stonden voor dat machien.

't Paard was nogal fatsoenlijk ingespannen, de ezels mochten voor variatie eens met hun nek trekken. Hun trekgerei was natuurlijk te kort, waar ze met hun achterpooten moesten blijven als de boel aan 't rollen was, dat kwam er minder op ân.

En met geschreeuw en gevloek werd dat driespan voortgezweept; onvermoeid up and down, totdat de wielen er bijna afliepen. Hoe die huid en pooten van die afgebeulde beesten er 's avonds uitzagen, dit kan men zich gemakkelijk voorstellen.

Denkt nu niet, dat men voor 'n volgenden keer iets aan 't tuig veranderen zal.

Wel neen, waarom?

't Is immers maar 'n ezel.

* *
*

En dan moet je hier naar de wel gaan. Begeleider natuurlijk te vad sig, te lui om ketting of touw vast te houden. Neen, dat sleept maar over den grond, en dan maar jagen, jongens. Gevolg, dat elk oogenblik de beesten struikelen en groote kans hebben om op 'n goeien keer nek of pooten te breken.

Of ze binden 'n kalf heel kort aan ze'n mama's nek en dan dezelfde vertooning.

't Kleintje heeft niet zulke lange beenen als moederlief, dus halfgewurgd wordt 't tegenspartelend meegesleept.

Ge ziet, hier op St. Eustatius heeft men van al te veel kalverenliefde ook al geen last.

* *
*

Met het grootste gemak van de wereld zou ik nog heel wat treurige feiten en feitjes van Statiaansche dierenmishandeling uit mijn experientie kunnen opdiepen, maar mij dunkt, mijn waschlijstje is reeds lang genoeg.

Denkt nu niet, dat ik met 'n ziekelijk meelij behept ben voor de dierenwereld, dat ik 'n wee-iets in mijn maagstreek voel, als ik 'n kip of 'n geit of 'n varken zie slachten, dat ik er iets ijselijks in vind om 'n vlieg kwaad te doen.

Neen, toch niet.

In dien wanhopigen vliegentijd, die helaas aanstaande is, dan kan ik zelfs met 'n soort van zelfvoldoening 'n vlieg ad patres zenden, die zich de vrijheid permiteert mijn griekschen neus als 'n glijbaantje te gebruiken.

Maar wat ik niet kan verdragen, of verduwen, is dat ongemotiveerd, dom, wreed, nero-achtig gemartel, gebeul van arme, dikwijls zieke, uitgehongerde beesten.

Dat maakt me woeiend, dat provoceert me om zoo'n laf menschelijk wezen ook eens te laten voelen, hoe aangenaam 't is, voortdurend op huidbrandende striemen getracteerd te worden.

Als dat niet helpt, finaal en radicaal, dan weet ik 't niet.

JAN PAUL.

St. Eustatius, 18 Juni 1905.

Nieuwsberichten.

Curaçao

Uitslag der Verkiezingen voor de tweede Kamer der Staten Generaal.

Woensdag 28 Juni hadden de 40 herstemmingen plaats, die er nog geschieden moesten, alvorens de uitslag definitief kon genoemd worden.

Volgens Donderdag ontvangen telegram is die uitslag als volgt:

Gekozen zijn:

25 katholieken
15 antirevolutionairen
24 liberalen [links]
10 liberalen (rechts)
8 christelijk historischen
11 vrijzinnig democraten
7 socialisten

In 't geheel 52 antiministerieelen en 48 ministerieelen.

Aldus de kabel. Wij zijn echter zoo vrij ons oordeel over dezen uitslag op te schorten, tot wij nauwkeuriger gegevens hebben. Schitterend is die uitslag voor geen der partijen. Het meest heeft verloren de antirevolutionnaire of orthodox-protestantsche partij, de eigen partij van Dr. Kuyper.

In allen gevalle zal het ministerie, dat uit deze Kamer geboren zal worden, niets anders kunnen zijn dan een *cabinet d'affaires*, en zulke ministeries zijn in den regel onvruchtbaar.

H. M. Kortenaer.

Behoudens mogelijke verandering in het plan, zal H. M. *Kortenaer* onze haven verlaten den 4 Juli om op Bonaire schietoefeningen te houden. Den 14 Juli zal hij hier weer terug zijn.

Dan gaat hij den 18 Juli naar Trinidad om torpedooefening te houden en van daar den 27 Juli naar Suriname.

Vormreis.

Zondag a. s. gaat ZDH. Mgr. J. A. van Baars per *Christiansted* naar Aruba ten einde daar het H. Vormsel toe te dienen in de 4 parochiën des eilands.

Gedurende de afwezigheid van ZDH. zal de ZeerEerw. Heer G. Willems, pastoor der St. Annakerk, belast zijn met het bestuur van het Vicariaat.

De HoogEerw. Pater A. Ter Maat, zal ZDH. vergezellen.

Een nieuwe Arts.

Alhier is de tijding ontvangen van het afleggen van het examen als arts door den heer Maurice C. Henriquez, zoon van het lid van den Kolonialen Raad, My C. Henriquez. Wij voegen onze gelukwenschen bij de vele, die de geachte Heer My. C. Henriquez ongetwijfeld in deze dagen zal ontvangen hebben. De nieuw bevorderde Arts studeerde aan de Universiteit van Amsterdam.

Veertigurengebed.

Dinsdagavond werd met eene plechtige processie en *Te Deum* het 40 urengebed gesloten in de pro-cathedraal van Sint Anna. De vorige avonden voerden de Eerw. Heer F. v. d. Donk en de Eerw. Pastoor van Sadelhoff het woord, om de geloovigen op te wekken; terwijl gisteren avond de Eerw. Directeur van het Hospitaal, P. J v. Baars het zaad van het woord Gods in de harten der geloovigen strooide. Aan de processie werd door eene talrijke schare van mannen deelgenomen. De versiering en verlichting van het altaar waren schitterend. Mogen de vruchten blijvend zijn!

Jubilaris.

Dinsdag vierde in allen eenvoud de Eerw. frater Macarius in het Colegio „Santo Tomás" het zilveren jubilé zijner toewijding aan God in den religieuzen staat. Het heeft den jubilaris niet ontbroken aan bewijzen van sympathie en waardeering van den kant der Kerkelijke Overheid en zijne medebroeders. Nog vele en gelukkige jaren!

Lijdensgeschiedenis van vier Curaçaonaars.

Den 28 Januari 1905 verliet de Balandra *Penelope* voorzien van alle noodige papieren de haven van Curaçao, geladen met ballast en bestemd voor Puerto Cabello (Venezuela) om daar bananen en suiker (papelón) te halen. Kapitein Juan Pieters,— de verantwoordelijke persoon belast met den inkoop van vruchten enz. Jacobo Ale, een knecht Federico Pieters, de kok Martinus Manuela en een scheepsjongen vormden de bemanning. Door tegenstroom en wind duurde de reis vrij lang; want 31 Januari waren ze nog niet waar ze zijn moesten. Het drinkwater raakte op. Daarom seinden zij, toen ze in de verte een kustbewaker zagen, aan dezen om hulp. Zij hieschen de vlag halfsteng en werden door den kustbewaker (Guarda costa Alexis) opgemerkt; deze kwam nader, onderzocht de heele balandra van onderen tot boven, vond niet de minste contrabande en gaf een tonnetje water. Daarmede bereikten ze Puerto-Cabello den 31 Januari, 's namiddags te 2 uur. Aanstonds nadat de gezondheidspas gezien en goed bevonden was, ging Jacobo Ale aan land, om bananen en papelón te koopen; doch kreeg weldra orde, op zijn schip terug te keeren en te gaan ankeren bij het eilandje *Sombrero*. Daar moest op last van den Aministrador de Aduana het scheepje andermaal onderzocht worden. Zoo geschiedde, doch men vond niets, dan wat behoorlijk op den scheepsbrief stond; als ook het lijfsgoed van kapitein en bemanning nl. 3 gebruikte hemden, 6 werk-borstrokken (franelas), behoorlijk geteekend, en een weinig pruimtabak en petroleum. Dus niets, wat naar contrabande zweemde. Dit geschiedde 's avonds te 6 uur. Om 11 uur was de *Penelope* weer voor het kasteel en moest daar ankeren. 's Anderendaags 's morgens dus den 1sten Februari werd de bemanning (zonder den scheepsjongen; dezen liet men loopen) naar de stadsgevangenis gebracht op last van den Administrador de Aduana en opgesloten met moordenaars en ander gespuis. Eten werd hun niet verstrekt. Zij kregen dagelijks, d. i. alle 24 uren een blikje water om te drinken en zich te wasschen, 3 liter hoogstens. Hunne slaapplaats was de cementen vloer, vochtig en hard. Toen ze geen eten kregen, zagen zij zich genoodzaakt stuk voor stuk, de kleeren, die zij aan het lijf hadden, hun horloge en ketting voor een spotprijs te verkoopen aan de bewakers, die hun daarvoor dan een weinig eten kochten. Dit duurde zoo, totdat ze niets meer over hadden dan een onderbroek en flanel. Op hunne vraag aan het hoofd der politie, Coronel José Cordero, om eten, want zij stierven van honger, antwoordde deze, dat gevangenen, waarvan geen proces aanhangig was, geen eten kregen.

't Duurde niet lang of Federico Pietersz werd zwaar ziek en lag machteloos tegen den kouden grond. De anderen verzochten om een Dokter; deze kwam en schreef een recept; maar toen men met dat recept bij den Jefe Civil kwam, zei deze, dat aan zulke gevangenen geen medicijnen gegeven werden.

Toen verkochten de anderen hun laatste kleedingstuk, dat ze missen konden: hunne schoenen, om voor den armen Federico een beetje bicarbonato de soda te koopen. Dat bracht hem toch weer een beetje op de been. Hem werd nu een licht werk gegeven, zooals de gevangenis der politieke gevangenen opvegen, en daar kreeg hij van de gevangen generaals de overschotjes van hun eten. Ook werden de anderen verplicht te werken zooals vegen en schrobben en als ze daar weinig lust in toonden ter oorzake van hunnen honger en zwakte, kregen ze van den gevangenbewaarder met eene roede vernederende slagen. Dat leven hebben deze hollandsche onderdanen gerekt tot 5 Juni. Toen werd hun *zonder eenig excuus of vergoeding* gezegd, dat ze vrij waren, na van 1 Februari tot 5 Juni wederrechtelijk gevangen gezeten te hebben. In al dien tijd heeft niemand hen verhoord of ondervraagd, maar moesten zij van de bewakers wel allerlei harde dingen hooren over Curaçao en Bonaire.

Zij spoedden zich naar hun scheepje en, o wonder boven wonder, ze vonden het nog. Doch in welken staat! Het had ruim drie maanden in regen en zon gelegen, een anker was weg, ook het groote zeil was niet meer te vinden. Zoo ontredderd is het scheepje met z'n bemanning den 23sten Juni weer op Curaçao aangekomen.

De man, die ons dit alles vertelde, en voor wiens rekening wij het natuurlijk laten, toonde ons den 28n. Juni, nog zijn gezwollen voet, gevolg van den honger en ellende uitgestaan in de gevangenis, hij is nog niet in staat gewoon voedsel te gebruiken, daar zijn verzwakte maag geen gewone spijzen meer verdraagt.

Wij hebben het verhaal onopgesmukt weergegeven, zooals wij het onmiddellijk hebben opgeteekend uit den mond van Jacobo Ale. Wat zal onze regeering doen? Of liever: wat heeft zij gedaan, om deze ongelukkigen eenige schadevergoeding te bezorgen?

Wij stellen het volste vertrouwen in onze Regeering; doch begrijpen tevens de moeilijkheid, waarin ze zich bevindt, dewijl bijna elke stap, die zij te Caracas doet, beantwoord wordt met verscherping der wetten en dwangmaatregelen tegen onze arme Kolonie.

Uitkomst door een Curaçaoschen jongen!

Op het terrein der plantage Noordkant, behoorende aan de familie de Windt, werd dezer dagen door zekeren Pedrito Balerian toevalligerwijze een bron ontdekt van goed drinkbaar water. Een week geleden passeerde Pedrito over de rotsen, die westelijk aan de plantage Hato grenzen en oostelijk aan Noordkant. Op zeker punt bevond hij, dat de grond vochtig was; hij plantte er eenige korrels maïs in en na drie dagen vond hij de spruitjes der maïs eenige duimen boven den grond. Daar moest dus water zijn en goed water. Met zijn houweel slaat hij een gat in den grond, vindt water, proeft het en meldt aan de 750 menschen van Ceroe Fortuna, die daar dicht bij wonen, dat zij hun dorst niet meer behoeven te lesschen met brak en drabbig water.

Reeds heeft de familie de Windt een putje gegraven een vadem diep en niettegenstaande er voortdurend uitgeput wordt, blijft er steeds een of twee voet helder zuiver in staande.

Het putje is op een tamelijke hoogte in de rotsen gelegen, geschikt dus ter bevloeiing van de beneden gelegene vlakte van geschikten bouwgrond.

Verdeeling in 3 districten.

De commissie van rapporteurs over deze ontwerp-verordening is van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

De zitting, waarin deze zaak zal behandeld worden, zal plaats hebben Dinsdag 4 Juli, des avonds om half acht.

Koloniale Postspaarbank.

De Cur. Courant geeft in haar laatste nummer een overzicht van de werkzaamheid der Postspaarbank in Mei jl.

Er werden ingebracht:

Te Willemstad	ƒ4,315,75
2e district	74,25
3e „	47,50
4e „	4,25
5e „	3.
Kralendijk Bonaire	258,41
Rincon	49.
Oranjestad Aruba	230.50
Philipsburg St. Martin	433,45
Oranjestad St. Eustatius	307,85
Bottom Saba	1,295,50

Een aantal nieuwe boekjes werd uitgegeven nl.

Te Willemstad	129.
2e district	7.
3e „	—
4e „	—
5e „	3.
Kralendijk Bonaire	19.
Rincon	8.
Oranjestad Aruba	10.
Philipsburg St. Martin	13.
Oranjestad St. Eustatius	29.
Bottom Saba	16.

Mont Pelée

Wij lezen in de Couranten van Trinidad, dat de Mont-Pélee op Martinique weer van zich doet spreken. Den 14 Juni steeg een groote wolkkolom uit den berg op, een aschregen viel neer en de rivier Blanche had modder in plaats van water. Dat zijn slechte teekenen. Naderhand echter is er niets meer vernomen.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking is:

1° de Heer P. DE JONCHEERE, Inspecteur der Registratie en Domeinen in Nederland, Commissaris voor de reorganisatie van het belastingwezen in deze kolonie, met ingang van dien datum, belast met de leiding der voor de belastingreorganisatie noodige werkzaamheden.

2° Den Heer J. A. P. THIELEN, ontvanger op Bonaire, tevens ambtenaar van het Openbare Ministerie bij het Kantongerecht aldaar, met ingang van den 5ⁿ Juli a. s., tot herstel van gezondheid, een binnenlandsch verlof voor den tijd van twee maanden verleend;

3° De Heer J. F. QUAST, klerk, werkzaam ten Ontvangerskantore alhier, naar Bonaire gedirigeerd en belast met de waarneming der functiën van den Heer THIELEN voornoemd.

4° De Heer A. C. VERMEULEN benoemd tot tijdelijken onderwijzer 1ste klasse aan de Hendrikschool te Willemstad; en

5° De Heer M. DE LEAO LAGUNA, tijdelijk benoemd tot onderwijzer aan de Hendrikschool alhier, eervol ontheven van de verdere waarneming dier functiën.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Enrique Alkan c|o. Moses S. L. Maduro, Feliz Alvarez, Jane Bennett, Maria Bito, Anibal Díaz R., Angelina Gametie, A. E. Ireland (2), Ana Leit, Jan Maal, H. Manuel, C. D. Meyer, Moises Senior, Isabel Slijder, Theodor Wolter pa entrega Mari Wolter.

Aangeteekende stukken: Hipolito Zoti (rebut), Monsieur Monsanto, Juan Pinedo & Cº.

Een wissel geadresseerd aan: Angelina Gametie.

Muziekuitvoering.

Verleden Woensdag-avond heeft de militaire kapel van ons Garnizoen op Otrabanda uitgepakt. Een rijk program van acht nummers werd ten gehoore gebracht op eene wijze, zooals wij die sinds lang onder de leiding van den bekwamen kapelmeester BOSKALJON gewoon zijn.

Een talrijk publiek woonde de uitvoering bij en gaf luide zijn bijval te kennen, eene aanmoediging voorzeker voor den directeur en zijn trouwe muzikanten.

Jammer, dat er altijd personen zijn. die zelfs het edelste kunstgenot we, ten te vergallen door hunne ongemanierdheid en zelfs door erger. Zulke personen houden het fatsoenlijke publiek weg. Wie zal daartegen eens een middel vinden?

Scheepvaart.

Van 16 — 30 Juni zijn onze haven binnengeloopen:

Stoombooten	19
Brikken	3
Goeletten	18
Bijlanders	16
Totaal	56 schepen.

Dat maakt met die van de 1ste helft van Juni een totaal getal van 120 waarvan 35 stoombooten.

Zoo hoog het aantal vaartuigen in de 1ste helft der maand was, zoo laag is het in de 2de helft. Voorzeker een gevolg van de venezolaansche en Colombiaansche verordeningen van geen schepen beneden de 50 ton in hunne havens toe te laten. Die maatregel geeft den genadeslag aan de kleine scheepvaart onzer eilanden.

Onderscheiding.

Heden morgen zijn onder de blijde tonen der muziek de volgende medailles voor trouwen dienst toegekend:

1°. *De zilveren medaille* aan den Sergeant-Majoor titulair H. C. BROEKMAN, en den Infanterist 1ste klasse G. KRAKENBUHL.

2°. De bronzen medaille aan den Sergeant H. C. VEENENDAAL en de Infanteristen 2°. klas J. DE RIDDER, A. L. ZAMBANK en H. MIEDEMA.

De uitreiking heeft plaats gehad door den Kapitein met eene toepasselijke toespraak, waarna de troepen voor de gedecoreerden defileerden en de tonen der muziek andermaal weerklonken.

Dat zijn van die plechtigheden, die bemoedigen en opbeuren en goed doen tegenover het vele minder loffelijke dat men dikwijls van onze militairen hoort. Het is altijd aangenamer de deugd te zien beloonen, dan de ondeugd te zien bestraffen.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1905.	Philad.	Marcb.	Caracas	Zulia	Philad.	Marcb.
Vertrekt van NEW-YORK	Mei 13	Mei 20	Mei 27	Juni 8	Juni 10	Juni 17
Komt aan te SAN JUAN	18		Juni 1		15	
Vertrekt van „	19		2		16	
Doet CURAÇAO aan	21		4		18	
Komt aan te LA GUAIRA	22	27	5	10	19	24
Vertrekt van „	24	28	7	11	21	25
Komt aan te PTO. CABELLO	25		8		22	
Vertrekt van „	26		9		23	
Komt aan te CURAÇAO	27	29	10	12	24	26
Vertrekt van „	28	Juni 5	11	19	25	Juli 3
Doet LA GUAIRA aan	29		12		26	
„ SAN JUAN „	31		14		28	
Komt aan te NEW-YORK	Juni 5	12	19	26	Juli 8	10

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Marcb.	Merida	Zulia.	Merida	Marcb
Vertrekt van CURAÇAO	Mei 22	Mei 29	Juni 5	Juni 12	Juni 19	Juni 26
Komt aan te MARACAIBO	23	30	6	13	20	27
Vertrekt van „	26	Juni 3	9	17	23	Juli 1
Komt aan te CURAÇAO	27	4	10	18	24	2

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO.